

Άσκηση 6

Στοιβα – Πίνακες

Α. ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Σωρός ή Στοιβα

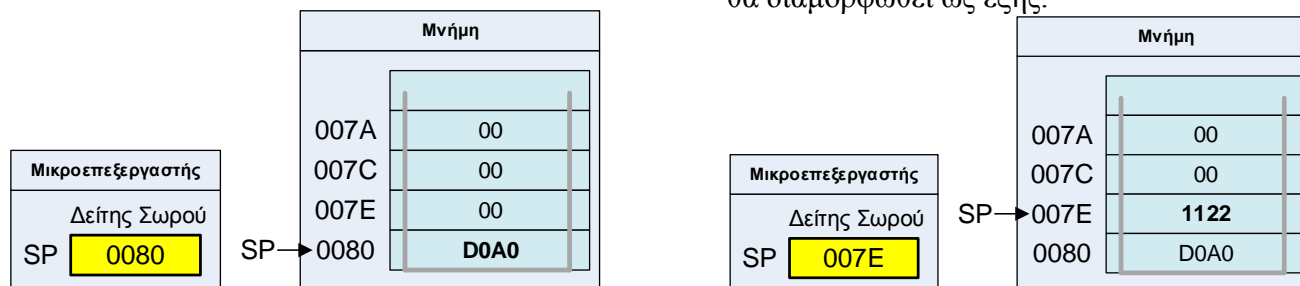
Ο σωρός είναι ένας τρόπος οργάνωσης δεδομένων που υλοποιείται μέσω του λογισμικού στην κεντρική μνήμη. Κάθε φορά που προωθείται κάτι στο σωρό, αυτό αποθηκεύεται πάντα στην κορυφή. Από την κορυφή επίσης γίνεται και η ανάκτηση. Για αυτούς τους λόγους, λέμε ότι στο σωρό ισχύει η λογική LIFO (Last In First Out), δηλαδή ότι αποθηκευτεί τελευταίο είναι αυτό που θα ανακτηθεί πρώτο.

Η ορθή λειτουργία του σωρού προϋποθέτει την ύπαρξη ενός ειδικού δείκτη που θα δείχνει κάθε φορά την κορυφή του (SP-ΔΣ-Δείκτης Σωρού). Έτσι, θα είναι δυνατή η αποθήκευση και η ανάκτηση δεδομένων. Εφόσον ο σωρός υλοποιείται στη μνήμη, ο ΔΣ θα περιέχει πάντα κάποια διεύθυνση.

Στους μικροεπεξεργαστές INTEL, ο ΔΣ δείχνει το τελευταίο δεδομένο που έχει αποθηκευτεί στο σωρό και όχι την πρώτη ελεύθερη θέση στην οποία μπορεί να γίνει η επόμενη αποθήκευση. Αυτό σημαίνει ότι, πρώτα ενημερώνεται ο ΔΣ και στη συνέχεια γίνεται η αποθήκευση των νέων δεδομένων.

Ως παράδειγμα, θα υποθέσουμε την ακόλουθη μορφή σωρού, με το SP να δείχνει στη διεύθυνση 0080.

Η προώθηση δεδομένων στο σωρό γίνεται με την εντολή PUSH και την επιλογή ενός καταχωρητή. Αν AX=1122 και δοθεί η εντολή PUSH AX, τότε ο σωρός θα διαμορφωθεί ως εξής:

Η ανάκτηση δεδομένων γίνεται πάντα από την κορυφή του σωρού χρησιμοποιώντας την εντολή POP. Αν για παράδειγμα δοθεί τώρα η εντολή POP BX, τότε δύο byte από την κορυφή του σωρού θα αποθηκευτούν στον καταχωρητή BX. Έτσι, μετά την εντολή POP BX, θα ισχύει ότι BX=1122 και ο δείκτης σωρού θα δείχνει τώρα ξανά τη διεύθυνση 0080.

Οι εντολές που θα χρησιμοποιήσουμε για τη διαχείριση του σωρού είναι:

- **PUSH καταχωρητής** (π.χ. PUSH AX), προώθηση στην κορυφή του σωρού του περιεχομένου του καταχωρητή
- **POP καταχωρητής** (π.χ. POP BX), ανάκτηση από την κορυφή του σωρού και αποθήκευση σε καταχωρητή
- **PUSHF**, προώθηση στο σωρό του περιεχομένου του καταχωρητή κατάστασης
- **POPF**, ανάκτηση από το σωρό και ενημέρωση του καταχωρητή κατάστασης

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι, σε όλες τις λειτουργίες (προώθηση, ανάκτηση), πάντα χρησιμοποιούνται 16bit δεδομένα.

Πίνακες

Η μνήμη του υπολογιστή (π.χ. Data Segment) αποτελεί ένα μονοδιάστατο πίνακα, αφού κάθε μοναδική διεύθυνση αντιστοιχεί σε μια θέση μνήμης.

Σε προηγούμενες ασκήσεις, διαβάζαμε ή γράφαμε στη μνήμη. Για παράδειγμα, γινόταν διάβασμα με την εντολή *mov bl,[0000]* ή γινόταν εγγραφή (αποθήκευση) με την εντολή *mov [0000], bl*. Επίσης, είχαμε δει εντολή της μορφής *mov [BX], al*, όπου η διεύθυνση μπορούσε να καθοριστεί από το περιεχόμενο του BX. Άρα, έχουμε κάνει ήδη πίνακες!.

Ας υποθέσουμε τώρα ότι, ένας πίνακας 5 θέσεων ξεκινά από τη διεύθυνση [0000] και θέλουμε σε όλες αυτές τις θέσεις να αποθηκεύσουμε την τιμή FF. Πώς θα γίνει αυτό;

Αν αρχικά AL=FF και μπορούμε να γράψουμε σε μια θέση μνήμης με την εντολή *mov [BX],AL*, πώς θα αναπτυχθεί το πρόγραμμα; Απλά θα φτιάξουμε ένα βρόχο επανάληψης, με το BX να παίρνει τις τιμές 0000 έως 0004 (συνολικά 5 θέσεις).

Άρα, το πρόγραμμα θα έχει την ακόλουθη μορφή:

<i>mov AL, 0FF</i>	<i>Σταθερή τιμή που θα αποθηκευτεί σε όλες τις θέσεις</i>
<i>mov BX,0000</i>	<i>Αρχική διεύθυνση από την οποία θα ξεκινήσει η αποθήκευση</i>
<i>Start:</i>	<i>Σημείο επαναφοράς βρόχου</i>
<i>mov [BX],AL</i>	<i>Αποθήκευση του FF (περιεχόμενο AL) στην τρέχουσα θέση (περιεχόμενο BX)</i>
<i>inc BX</i>	<i>Αύξηση του BX κατά 1</i>
<i>cmp BX,4</i>	<i>Σύγκριση του BX με το 4 (επιθυμητές τιμές 0 έως 4)</i>
<i>JLE Start</i>	<i>Όσο δεν φτάσαμε στην τελευταία θέση, επιστροφή στο σημείο Start</i>

B. ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

1. Πρόγραμμα που φορτώνει το περιεχόμενο του BX στο CX μέσω του σωρού, θέτοντας όμως αρχικά τη διεύθυνση κορυφής του σωρού σε 007E

<i>mov sp,007E</i>	α) Δοκιμάστε και σχολιάστε τη λειτουργία του προγράμματος
<i>mov BX,1122</i>	β) Πώς μεταβάλλεται το περιεχόμενο του sp;
<i>push BX</i>	
<i>pop CX</i>	

2. Πρόγραμμα που ανταλλάσσει τα περιεχόμενα των καταχωρητών AX και BX μέσω του σωρού

<i>mov AX,0ffff</i>	α) Δοκιμάστε και σχολιάστε τη λειτουργία του προγράμματος
<i>mov BX,1234</i>	β) Σχεδιάστε μπλοκ διάγραμμα που να δείχνει τη λειτουργία του προγράμματος
<i>push AX</i>	
<i>push BX</i>	
<i>pop AX</i>	
<i>pop BX</i>	

3. Πρόγραμμα που θέτει 1 την τιμή όλων των bit του καταχωρητή κατάστασης και μετά επαναφέρει την αρχική

<i>mov AX,0ffff</i>	Δοκιμάστε και σχολιάστε τη λειτουργία του προγράμματος
<i>pushf</i>	
<i>push AX</i>	
<i>popf</i>	
<i>popf</i>	

4. Πρόγραμμα που ενεργοποιεί το CF του καταχωρητή κατάστασης (θεωρώντας ότι, το CF αποτελεί το λιγότερο σημαντικό ψηφίο του καταχωρητή κατάστασης)

```
pushf                α) Δοκιμάστε και σχολιάστε τη λειτουργία του προγράμματος
pop AX              β) Εξηγήστε τη λειτουργία της λογικής πράξης ως προς το επιθυμητό αποτέλεσμα
or AX,1
push AX
popf
```

5. Διπλός βρόχος με χρήση δύο καταχωρητών (5x3=15 επαναλήψεις)

```
mov AL,5             Δοκιμάστε και σχολιάστε τη λειτουργία του προγράμματος
start:
    mov BL,3
    start2:
        dec BL
        jnz start2
    dec AL
    jnz start
```

6. Διπλός βρόχος με χρήση ενός καταχωρητή (5x3=15 επαναλήψεις)

```
mov AX,5             Δοκιμάστε και σχολιάστε τη λειτουργία του προγράμματος
start:
    push AX
    mov AX,3
    start2:
        dec AX
        jnz start2
    pop AX
    dec AX
    jnz start
```

7. Πρόγραμμα που υπολογίζει το άθροισμα των στοιχείων ενός πίνακα 5 θέσεων που ξεκινά από τη διεύθυνση [0000]. Το άθροισμα αποθηκεύεται στη θέση [0005].

```
mov CL,0            α) Καταχωρήστε στο Data Segment αριθμούς της επιλογής σας (θέσεις [0000] έως [0004])
mov BX,0            β) Δοκιμάστε και σχολιάστε τη λειτουργία του προγράμματος
start:
    mov AL,[BX]
    add CL,AL
    inc BX
    cmp BX,4
    jle start
mov [0005],CL
```

8. Πρόγραμμα που μετρά το πλήθος των μηδενικών στοιχείων ενός πίνακα 16 θέσεων που ξεκινά από τη διεύθυνση [0000]. Το πλήθος των μηδενικών αριθμών αποθηκεύεται στη διεύθυνση [0005].

mov CL,0
mov BX,0
start:

mov AL,[BX]
cmp AL,0
jne cont (διεύθυνση 010Dh)
inc CL

cont:

inc BX
cmp BX,0F
jle start (διεύθυνση 0105)

mov [0005],CL

α) Καταχωρήστε στο Data Segment αριθμούς της επιλογής σας (θέσεις [0000] έως [0004])

β) Δοκιμάστε και σχολιάστε τη λειτουργία του προγράμματος

Πραγματική μορφή καταχωρητή κατάστασης

Bit→	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
	--	--	--	--	OF	DF	IF	TF	SF	ZF	--	AF	--	PF	--	CF

-- Δεν χρησιμοποιείται